

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XI. Aliis testimoniis eadem doctrina confirmatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

518 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
igitur diversis distinctionibus, quatuor sunt cujusque plebis Parochialis proprii
Sacerdotes. Primus & præcipuus est summus Pontifex, cui tota Ecclesiastici
gregis cura singularissimè commissa est, ITA QUOD OMNES INFERIO-
RES ECCLESIAE RECTORES, CVRAM, ET TOTAM POTESTATEM QVAM HABENT SVBDITOS AB IPSO ACCI-
PIVNT MEDIATE, VEL IMMEDIATE.

C A P U T X I.

Aliis Testimoniis eadem doctrina confirmatur.

1. QUAM communis sit hæc doctrina constaret, si quilibet
Ordo religiosus, pro suo erga summum Pontificem studio instituti sui scriptorum, qui eam tradiderunt catenam conficeret; si pari diligentia uterentur Universitatum Doctores. Nos aliquos dumtaxat referemus, qui vel studuerunt, vel docuerunt in Gallia.

2. Sed occurrendum est exceptioni quam præsentio Gallos opposituros, scilicet suspectum esse hac in parte Regularium testimonium, eo quod ipsorum referat, ad tuenda contra Episcopos sua privilegia, Papæ quidem potestatem extollere, aliorum verò Prælatorum jurisdictionem deprimeret. Hæc objectio aliquam præ se ferret veri speciem, nisi ex iis scriptoribus aliquorum conspicua vitæ sanctitas cum eximia doctrina conjuncta, ut S. Thomæ, ac S. Bonaventuræ superiori capite citatorum, aliorum nulli Ordini adscriptorum suffragium, aliquorum etiam Episcopali Dignitate insignitorum consensus, multitudo denique in illam sententiam conspirantium, illam ab autoritate certam efficerent.

3. Illam solidè adstruit Herveus Natalis Brito, Ordinis S. Dominici in tractatu de potestate Papa, sub cujus initium ait; Quidam ignorantes potestatem Sedis Apostolica, vel contemnentes eandem, quærentes suam potestatem statuere & indubitè ampliare, nolunt recognoscere suam potestatem esse à Sede Apostolica, nec eam volunt recognoscere, sicut prædictâ potestate Sedis Apostolica stabilitam, dicentes potestatem Episcoporum & Curatorum aequè esse immediate à Deo, sicut potestatem Sedis Apostolica, & potestatem prædictorum Episcoporum & Curatorum non esse à Papa, sed im-

mediatè à Christo; Quòd ERRONEVM IVDICO, ut infra patebit. Ad hujus ergo erroris exclusionem videnda sunt quadam in generali de potestate Jurisdictionis. Hervei doctrinam S. Antoninus, quamvis Archiepiscopus, suam facere non dubitavit parte 2. summæ Theologiæ tit. 22. cap. 3. cujus § quintum sic inchoat; De plenitudine potestatis Papalis & Jurisdictionis erga alias potestates inferiores, ut Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & Parochiales Curatos. Ubi sciendum secundum Herveum in dicto Tractatu, quòd omnis potestas Ecclesiastica alia à Papali subest ei quoad tria. Primum quantum ad correctionem abusum. Secundo QUANTVM AD INSTITVTIONEM, ET COLLATIONEM IPSIVS POTES-TATIS inferioris. Tertio ad subsidium adnunciativum, &c. Vide si lubet ibi, & tit. 3. cap. II. § 14.

4. Ut autem Scriptores Gallicanos prosequamur. Eandem sententiam amplexus est pluribus in locis veritatis magis quam augendæ propriæ Dignitatis studiosus Egidius Columna, Bitoricensis Archiepiscopus, Aquitanix Primas. Videri potest in lib. de renunciatione Papæ cap. 8. & alibi. Sed majoris ponderis est ejus suffragium in opere, in quo. Jurisdictionis Episcopalis fundamenta firmius stabilire opere pretium erat; scilicet ubi exemptiones impugnat, vel potius earum abusus, nempe opusc. contra exemptos, in cujus cap. 2. sic scribit; Cùm Pontifices & Episcopi sint opera sapientia summi Pontificis, quia PER EVM, VEL PER AVTORITYATEM EIVS SVNT ASSVMPTI IN PARTEM SOLICITVDINIS, &c. Vide ibidem cap. 25.

5. Thomas ab Argentina Theologiam Parisiis professus circa annum 1445. dist. 25. quæst. 1. art. 2. Cùm igitur, inquit, Jurisdictio spiritualis cujuslibet Sacerdotis dependeat à Summo Pontifice, apud quem solum residet Jurisdictionis plenitudo, tam in fieri, quam in conservari, IPSE ENIM QVOTIDIE POTES-TATE DARE ET AVFERRE HVIVSMODI JURISDICTIONEM, prout ad statum Ecclesie gubernandum ipse viderit expedire: ideo potestas excommunicandi, quæ precisè immititur Jurisdictioni, dependet à potestate Ecclesie, seu Summi Pontificis non solum in fieri, verum etiam in conservari, quia non dependet minus illud quod immititur, quam dependeat illud, cui immititur. Et eadem ratione potestas absolvendi in Foro prænitentia, in quantum immititur jurisdictioni, dependet tam in fieri, quam in conservari à potestate Ecclesie. Et hinc est quod subtracta jurisdictione per sententiam Juris, vel Judicis à Prelato, vel Sacerdote, tunc non possunt excommuni-

municare, nec poenitentias salutare in iungero, & si de facto attentant, in-
vium est, & inane quod faciunt; quia potestas, quâ hac facere deberent, non
est eis conservata, sed potius irritata ab eo, à QVO DEPENDET HUIVS-
MODI POTESTATIS CONSERVATIO.

6. Joannes à Celaia in tertium sent. dist. 25. quæst. 7. idem
sentit, etiam de Apostolis, & explicat, probatque in hunc
modum; Queritur septimo circa eandem distinctionem, utrum à Romano
Pontifice derivetur ad omnes alios Prælatos Ecclesiæ potestas jurisdictionis. Ad hanc
difficultatem respondetur, affirmative. . . . Jam probatur eadem responsio per
rationes. Prima est talis. Ceteri Apostoli à Petro non habuerunt oves subditas im-
mediatè à Christo: ergo non habuerunt immediatè potestatem jurisdictionis à
Christo. Antecedens patet, quia soli Petro Salvator noster dedit oves Joann. ult.
cap. & nulli alteri: ergo non habuerunt oves immediatè à Christo. Secunda ratio
talis est: in omni principatu potestas jurisdictionis derivatur ad quamcumque per-
sonam à Monarcha talis Principatus, teste D. Dionysio, tam in lib. de Cælesti
Hierarchia, quam de Ecclesiastica Hierarchia. Sed Papa est Monarcha in Principatu
Ecclesiastico, ut probatum est superius, ergo AB IP SO DERIVATUR PO-
TESTAS IN OMNES ALIOS PRÆLATOS ECCLESIE. Tertia ratio talis
est: teste eodem Dionysio in libris allegatis, Ecclesia nostra militans ordinata est
ad instar cælestis Hierarchiæ: sed in cælesti Hierarchia est unus Monarcha, scilicet
Dominus Deus, à quo derivatur potestas in omnes alios: ergo ita erit in Eccle-
siastica Hierarchia: & non est ponendus alius à Pontifice Romano. Deinde
solvit objectiones, sicque respondet; Arguitur autoritate Divi Be-
nardi in lib. de consid. ad Eugenium Papam dicentis; Erras, si, ut sum-
mam, ita & solam institutam à Deo, æstimas tuam Apostolicam potestatem:
ergo alia potestates à Papatu sunt instituta à Deo, & per consequens potesta-
tes aliorum Prælatorum Ecclesiæ non derivantur à Romano Pontifice. Pro hujus
argumenti solutione est advertendum, quod in quolibet Prælate Ecclesiæ possimus
duo considerare, scilicet Dignitatem in se, & Dignitatem hujus personæ:
Dignitas in se immediatè est instituta à Deo; Dignitas autem hujus personæ,
id est quod ista persona habeat istam Dignitatem, sive potestatem Ecclesiasticam
non est à Deo immediatè, SED MEDIANTE ROMANO PONTIFI-
CE, QUI VOLUIT ISTVM INSTITVERE IN EPISCOPVM, vel
Rectorem. Quamvis talis potestas sit mediatè à Deo juxta illud Pauli ad Ro-
manos 13. Omnis potestas est à Deo; isto notato respondetur ad formam argu-
menti negando ultimam consequentiam. Nam licet Dignitas Episcopalis, sive
Rectoralis sit instituta à Deo: non tamen est institutum à Deo immediatè,
quod iste habeat Dignitatem Episcopalem vel Rectoralem, sed à Romano Pontifice.

7. Michael Maucler parte 2. de Monarchia lib. 4. cap. 10. eandem tradit doctrinam. Marcum Antonium de Dominis Episcopum Spalatensem contrariam amplexum, confutandum sibi in hoc etiam puncto duxit Nicolaus Coeffeteau Episcopus Massiliæ nominatus discussione quinti capitis lib. 2 Spalatenfis.

8. Joannes Puteanus Regius in Academia Tolosana Theologiæ Professor in secundam secundæ sancti Thomæ quæst. prima art. 6. dub. 3. in resp. ad primam objectionem, & ad instantias, jurisdictionem Episcoporum à Deo mediâtè derivat, à summo Pontifice immediâtè. *De lege namque communi Episcopi suam Dignitatem consequuntur à Deo per dependentiam à summo Pontifice, adeo ut potestas Episcopalis de jure communi pendeat intrinsecè & ex ordinatione Divina à potestate summi Pontificis. . . . Hac autem est in Episcopis modo ordinario, atque adeo cum dependentia à summo Pontifice, penes quem est LIMITARE JURISDICTIONEM EPISCOPALEM, ut definitum sunt multaties, Et adhuc infra; Nihil accipit Pontifex Maximus ab Ecclesia, sed à solo Deo. Ecclesia autem illud omne, quod habet, à Pontifice maximo proximè, & immediâtè mutuatur; remotè verò, & mediâtè à Deo.*

9. In specimine juris Ecclesiastici apud Gallos recepti Joannis Doujat Antecessoris Parisiensis, extat Tractatus Privilegiorum, qua exemptiones dicuntur, Autore Joanne Lomedè in Senatu Parisiensi Patrono, in cujus cap. 3. num. 12. supradicta doctrina traditur. Episcopi (licet quod singulariter alloquendo Petrum, cum suis futuris Episcopis loqueretur) sunt à summo Pontifice tanquam Christi ministro & capite Ecclesia electi, assumpti & instituti, quorum summorum Pontificum est DIVIDERE, ET VNIRE DIOECESSES, & imponere curam, &c.

10. Numero autem 13. ait idem Lomedè; Glossa Pragmatica sanctionis in capite licet in vers. reservationes, De electione. Tenet per cap. Pato. 2. quæst. 7. & cap. mandata. De presumption. Episcopos in suis Diocesis Vicarios esse Papa. Idèò Legatos & Delegatos suos esse majores ordinariis.

11. Non ergo augendæ propriæ Dignitatis desiderio tribuendum est, quod recentiores Pontifices declararunt Episcoporum honorem & jurisdictionem à sancta Sede effluere. Ac si quis eorum testimonia recusat, quod in propria causa loquantur: Cur non rejicietur etiam Episcoporum contra-

522 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
rium sententiarum autoritas, cum non minus proclives sint
inferiores ad amovendum subjectionis jugum, quam supe-
riores ad amplificandam suam Dignitatem? Cur igitur major
hac in parte fides debebitur Episcopis Gallicanis, quam Six-
to V. Papæ, cujus hæc sunt verba constit. 74. an. 1587.
undecimo Kal. Febr. in institut. Congregationis pro consul-
tationibus Episcoporum, & aliorum Prælatorum §. 1. *Quæ-
re ut ab Apostolica Sede, à qua tanquam à Matre honorem, & JURIS-
DICTIONEM ACCEPERUNT, sibi, cum opus erit, auxilium, pro-
vidumq; paratum esse intelligant, ut greges suos tanto fructuosius pascant,
quinque itidem Cardinales præponimus Episcoporum, & aliorum Prælatorum
consultationibus audiendis.*

12. Nemo hætenus Bullas provisionis recusavit, eo quod
in hac forma essent, quæ jurisdictionem Episcopo à summo
Pontifice conferri significat; PROVIDEMVS ECCLESIE N. de
persona N. & præsumimus eum in Patrem & Pastorem, ac Episcopum ejs-
dem Ecclesie, committentes ei administrationem in temporalibus, & spiri-
tibus.

C A P U T XII.

*Respondetur argumentis sententiæ, jurisdictionem Epis-
coporum ad Deum immediatè referentis.*

1. **C**ontra doctrinam in superioribus capitibus traditam
objici potest primò. Jus Divinum in Scripturis sacris
vel in traditione habemus, & hinc mutuandæ sunt leges,
secundum quas controversiæ circa jus illud emergentes diri-
mendæ sunt. Itaque si Episcoporum autoritas à summi Pon-
tificis voluntate penderet, id Christus aut verbo, aut factò
expressè docuisset, aut saltem Apostoli ipsi; sicut cætera,
quæ de jure Divino sunt, aut Scriptura ipsa exprimit, aut
Apostoli usu, & traditione declararunt, vel saltem Apосто-
lorum tempore, aliquo, si non evidentissimo, ad minus
fatis aperto specimine demonstrata sunt; at verò Scriptura
sacra potius insinuat Episcoporum jurisdictionem à Deo esse
immediatè. Dominus enim noster Jesus Christus Apostolos
misit